4 གལ་ཆེའི་གསར་འགྱུར། རེས་གཟའ་པ་སངས།

2025ལོའི་ཟླ་4ཚེས་11
པར་ངོས་འདིའི་འགན་འཁུར་རྩོམ་སྒྲིག་པ། ལྷག་པ་ཚེ་རིང་།

ས་གནས། ཅང་སུའུ་ལམ་སྒོ་རྟགས་19 ཁ་པར་ཨང་གྲངས། 6320059 འདི་ག་ཚགས་པར་ཁང་གི་པར་འདེབས་བཟོ་གྲྭ་ནས་པར་འདེབས་བྱས།

（པར་ངོས་དང་པོར་མཐུད）གཡུ་ཐོག་ལམ་གྱི་
ཁང་པ་མཛེས་བཟོའི་རྩོད་གཞིར་ཏང་ཡོན་འདུམ་
སྒྲིག་རུ་ཁག་གིས་ཆུ་ཚོད་3ནང་འདུམ་འགྲིག་བྱས་
པ། ཐ་ན་མི་ཧྲེང་རྒན་རྒོན་ཚེ་རིང་གི་བོད་ཀྱི་ལོ་
གསར་གྱི་ཅ་ལག་ཀྱང་དྲ་མིག་ཏང་ཀྲི་པུའུ་ཡི་ཆ་སྒྲིག་
རོགས་སྐྱོར་པས་ཉོ་རོགས་བྱས་པ། ཚོང་པ་བཀྲ་
ཤིས་དོན་གྲུབ་ཀྱིས་ཕུ་མེད་སྟོད་ཐུང་དམར་པོ་གྱོན་
མཁན་དག་མཐོང་དུས་བློ་སེམས་བདེ་པོ་འདུག་ཅེས་
བཤད་པའི་སྐད་ཆ་དེའི་ཐོག་ནས་མང་ཚོགས་ཀྱི་
སེམས་གཏམ་མཚོན་གྱི་ཡོད། བསྡོམས་རྩིས་བྱས་
པར་གཞིགས་ན། 2025ལོའི་དུས་ཚིགས་དང་
པོར་གྲོང་ཁྱེར་ཡོངས་ཀྱི་དྲ་མིག་ནང་གི་འགལ་བ་
དང་རྩོད་གཞི་སེལ་ཚད་བརྒྱ་ཆ་98.7ཟིན་པ་
དང་། དེ་ན་ནིང་གི་དུས་མཚུངས་ལས་བརྒྱ་ཆའི་
གྲངས་5.2འཕར་ཡོད།
ཇ་ཁང་ནང་དུ་བདེ་སྐྱིད་ལྡན་པའི་
དམངས་འཚོ་གླེང་བ།
ཇ་ཁང་ནང་གི་སྐད་ཆར་གཞི་རིམ་བཅོས་
སྐྱོང་གི་བློ་གྲོས་ཆེན་པོ་ལྡན་ཡོད། བསྟན་རྒྱས་གླིང་
སྡེ་ཁུལ་གྱི་ཤེས་དཔལ་ལྡན་པའི་སྒོ་རའི་ནང་གི་
ཞོགས་ཇའི་གྲོས་དོན་ཁང་དུ་སྐྱོད་སྐབས་རྟག་ཏུ་རྣམ་
པ་འདི་འདྲ་ཞིག་མཐོང་རྒྱུ་ཡོད་པ་སྟེ། དྲ་མིག་པ་
དང་གྲོང་མི་མཉམ་དུ་བསྡད་ནས་ཞིམ་མངར་ལྡན་
པའི་གསོལ་ཇ་མཆོད་བཞིན་ཡོད་པ་དང་། ཞིམ་
མངར་ལྡན་པའི་གསོལ་ཇ་མཆོད་ཞོར་དུ་སྡེ་ཁུལ་གྱི་
དོན་དག་གྲོས་མོལ་བྱེད་བཞིན་ཡོད། བོད་རིགས་
ཀྱི་སྲོལ་རྒྱུན་གྱི་སྤྱི་ཚོགས་འབྲེལ་འདྲིས་བྱེད་སྟངས་དེ་
རིགས་བཅོས་སྐྱོང་བྱེད་སྟངས་ལ་བསྒྱུར་ནས་ཁྱིམ་
མཚེས་དབར་གྱི་རྩོད་གཞི་45ཐག་གཅོད་བྱས་པ་
དང་། དམངས་འཚོའི་བསམ་འཆར་112བསྡུ་
རུབ་བྱས་ཡོད།
གྲོང་ཁྱེར་ཡོངས་སུ་ཞི་བའི་བཅོས་སྐྱོང་བྱེད་
སྟངས་དེ་རིགས་ཀྱི་མེ་ཏོག་བཞད་ཅིང་འབྲས་བུ་སྨིན་
བཞིན་ཡོད། སྟོད་ལུང་བདེ་ཆེན་ཆུས་ཀྱིས་སྐལ་
བཟང་མེ་ཏོག་ཕྱི་དྲོའི་ཇ་ཞེས་པའི་བུད་མེད་གྲོས་དོན་
ཚོགས་འདུ་འཚོགས་པ་དང་། སྟག་རྩེ་ཆུས་ཀྱིས་སྐོར་
ལམ་ནས་དམངས་ཀྱི་གནས་ཚུལ་བསྡུ་རུབ་བྱེད་པའི་
ས་ཚུགས་བཙུགས་པ། མལ་གྲོ་གུང་དཀར་རྫོང་གིས་
རྟ་ཐོག་དྲ་མིག་པའི་ཞབས་ཞུའི་རུ་ཁག་བཙུགས་པ་
བཅས་བྱས་ཡོད། གྲངས་གཞི་ལས་མངོན་པ་ལྟར་
ན། གསོལ་ཅོག་གྲོས་དོན་དང་། སྒོ་རའི་ནང་ལྷག་
བསམ་གླེང་བ་སོགས་ས་གནས་ཅན་གྱི་གྲོས་མོལ་རྣམ་
པ་20ལྷག་ཙམ་གསར་གཏོད་བྱས་པ་བརྒྱུད།
2024ལོར་མང་ཚོགས་གཞི་རིམ་གྱི་བཅོས་སྐྱོང་ནང་
ཞུགས་ཚད་བརྒྱ་ཆ་81བར་མང་དུ་ཕྱིན་ཡོད།
བློ་གྲོས་ལྡན་པའི་དྲ་མིག་གིས་ཞབས་ཞུའི་
ཆུ་ཚད་མཐོ་རུ་བཏང་བ།
ཏིང་ཞེས་མཚན་གུང་གི་ཆུ་ཚོད་དང་པོའི་

ཐོག་སྐལ་བཟང་སྒྲོལ་དཀར་གྱི་ལག་ཐོགས་ཁ་པར་
ནང་ཉེན་བརྡ་གཏོང་བའི་ཆ་འཕྲིན་ཞིག་འབྱོར་བ་
སྟེ། དེ་ནི་དྲ་མིག་ནང་གི་ཁེར་རྐྱང་དུ་སྡོད་པའི་
རྒན་རྒོན་ཞིག་གི་སྙིང་འཕར་ཚད་རྒྱུན་ལྡན་མིན་པའི་
བརྡ་ཞིག་ཡིན་པ་རེད། ཁོང་གིས་འཕྲལ་དུ་སྡེ་ཁུལ་
གྱི་འཕྲོད་བསྟེན་ཞབས་ཞུའི་ལྟེ་གནས་དང་འབྲེལ་
གཏུག་བྱས་པ་དང་། སྐར་མ་15ཡི་རྗེས་སུ་སྨན་
དོན་པ་རྒན་རྒོན་ཁོང་གི་ནང་དུ་ཕེབས་ཏེ་བརྟག་
དཔྱད་བྱས་པ་རེད། ཟོག་འབྲེལ་དྲ་རྒྱ་དང་དྲ་མིག་
པ་ཟུང་འབྲེལ་གྱི་སྲུང་སྐྱོང་བྱེད་ཐབས་དེ་རིགས་ནི་
ལྷ་ས་གྲོང་ཁྱེར་གྱིས་ཁྱབ་སྤེལ་བཏང་བའི་བློ་རིག་
ལྡན་པའི་དྲ་བ་ཞེས་པའི་ལས་གྲྭ་ལས་བྱུང་བ་ཞིག་
རེད། དམིགས་བསལ་གྱི་ཚོགས་པར་རིག་ནུས་
སྒྲིག་ཆས་སྤྲད་པ་དང་དྲ་མིག་པས་གྲོང་མིའི་བདེ་
ཐང་གི་གྲངས་གཞི་ཁག་187དུས་ཐོག་ཏུ་ཁོང་དུ་
ཆུད་ཐུབ་པར་བྱས་ཡོད། 2025ལོར་ཛ་དྲག་ཆེ་
བའི་གནས་ཚུལ་32ཐག་གཅོད་ཐུབ་ཡོད།
བར་སྐོར་གྱི་ལངས་གཟུགས་ཅན་གྱི་བཀག་
སྡོམ་ལྟེ་གནས་སུ། བརྙན་ཤེལ་ཆེན་པོའི་ཐོག་གྲོང་
ཁྱེར་ཡོངས་ཀྱི་དྲ་མིག་པའི་དུས་ཐོག་གྲངས་གཞི་
འཆར་བཞིན་ཡོད་པ་རེད། རིག་ནུས་ཤེས་ཚོར་
སྒྲིག་ཆས་ཁྲི་3.6དང་། ཀུན་མཐོང་ལས་གཞིའི་ལྟ་
སྐུལ་ཚོད་འཛིན་མ་ལག་ཁྲི་5.7 ཚན་པ་23གྱི་
གྲངས་གཞི་མཉམ་སྤྱོད་བཅས་བྱས་ཏེ། དྲ་གཅིག་
གཅིག་གྱུར་དོ་དམ་གྱི་གྲངས་འཛིན་བཅོས་སྐྱོང་མ་
ལག་བཙུགས་པ་རེད། མགྲོན་ཁང་ག་གེ་མོ་ཞིག་
གིས་མེ་ཟོན་འགྲོ་ལམ་ཐོག་གད་སྙིགས་སྤུངས་པ་མ་
ལག་ཐོག་འཆར་སྐབས། ཁོངས་གཏོགས་ཁུལ་གྱི་
དྲ་མིག་པའི་མཐའ་སྣེ་རུ་གནས་ཚུལ་དེ་ལམ་སེང་
བསྐུར་ནས་ཆུ་ཚོད་2ནང་ལེགས་སྒྲིག་བྱ་དགོས་པའི་
བཀའ་བཏང་བ་རེད། དྲ་མིག་པ་སྤེན་པས་སྐོར་
ཞིབ་བྱེད་པའི་མཐའ་སྣེར་མཛུབ་མོ་བཙུགས་ནས་
གད་མོ་དགོད་ཞོར་དུ་སྔོན་ཆད་རྐང་ཐང་མར་འགྲོ་
དགོས་ཀྱང་ད་ལྟ་སྤྱན་སྟོང་ཅན་གྱི་མ་ལག་ཡོད་ཅེས་
བཤད།

དྲ་རྒྱ་གཉིས་ཀྱི་མཉམ་འདྲེས་བྱེད་སྟངས་དེ་
རིགས་ཀྱིས་བཅོས་སྐྱོང་གི་ཕན་ནུས་མངོན་བཞིན་
ཡོད། 2024ལོ་ནས་ད་བར། ལྷ་ས་གྲོང་ཁྱེར་གྱི་
དྲ་མིག་པས་ལྷ་སའི་དྲ་མིག་APPབརྒྱུད་ནས་དོན་
རྐྱེན་ཁྲི་12.7གོང་ཞུ་བྱས་པ་དང་། ཐག་གཅོད་
ཐུབ་ཚད་བརྒྱ་ཆ་99.3ཟིན་ཡོད། ཉེན་རྟོག་པ་
དང་དྲ་མིག་པ་མཉམ་འདྲེས་ཀྱི་ལམ་སྲོལ་གྱིས་ཉེས་
དོན་གྱོད་གཞི་དེ་དུས་མཚུངས་ལས་བརྒྱ་ཆ་18.6
ཉུང་དུ་བཏང་ཡོད། དྲ་རྒྱ་དང་མང་ཚོགས་མཉམ་
འགུལ་སྟེགས་བུས་དང་བླངས་པ་ཁྲི་2.3བཅོས་སྐྱོང་
ནང་ཞུགས་རྒྱུའི་ཡིད་དབང་འཕྲོག་ཡོད་པས།
དོན་ཆུང་དྲ་མིག་ལས་མི་ཐོན་པ་དང་། དོན་ཆེན་
དྲ་མིག་ཡོངས་ཀྱིས་མཉམ་འགུལ་བྱེད་པ་མངོན་

འགྱུར་བྱུང་ཡོད།
ལམ་ལུགས་གསར་གཏོད་བྱས་ཏེ་བཅོས་
སྐྱོང་གི་རྨང་གཞི་བརྟན་དུ་བཏང་བ།
ལྷ་ས་གྲོང་ཁྱེར་སྤྱི་ཚོགས་བཅོས་སྐྱོང་བཀོད་
འདོམས་ལྟེ་གནས་སུ་གསར་དུ་བཟོ་བཅོས་བརྒྱབ་
པའི《དྲ་མིག་ཅན་གྱི་ཞབས་ཞུའི་དོ་དམ་སྲོལ་
ཡིག》དེ་ལག་ལེན་ཀྱི་ཕྱོགས་སྟོན་དུ་འགྱུར་བཞིན་
ཡོད། ལྗོངས་ཡོངས་ཀྱི་ཨང་དང་པོར་གྱུར་པའི་དྲ་
མིག་བཅོས་སྐྱོང་གི་ས་གནས་རང་བཞིན་གྱི་ཁྲིམས་
སྲོལ་འདིས་དྲ་མིག་པ་དེ་སྡེ་ཁུལ་ལས་དོན་པའི་
དཔུང་ཁག་དོ་དམ་ནང་བཅུག་པ་དང་། ལས་
གནས་གསུམ་དང་རིམ་པ་བཅོ་བརྒྱད་ཀྱི་གླ་ཕོགས་མ་
ལག་བཙུགས་ནས་གསོ་སྦྱོང་དང་། དཔྱད་
ཞིབ། སྦྲེལ་ཐག་ཡོངས་ཀྱི་རིམ་སྤོར་ལམ་སྲོལ་འཐུས་
ཚང་དུ་བཏང་ཡོད། དྲ་མིག་པ་རྩེ་གྲའི་མཚན་སྙན་
ཐོབ་པའི་ཟླ་བ་སྒྲོལ་མས་ད་ལྟ་ལོ་རེའི་ཡོང་འབབ་སྒོར་
ཁྲི་1.2འཕར་བ་དང་། ལས་ཀ་བྱེད་པའི་འདུན་པ་
ཡང་སྔར་བས་འཕར་ཡོད་ཅེས་བཤད།
ལམ་ལུགས་གསར་གཏོད་བྱས་ཏེ་གཞི་རིམ་
གྱི་གསོན་ཤུགས་འཕེལ་བར་མུ་མཐུད་ནས་སྐུལ་
སྤེལ་བྱས་པ། ལྷུན་གྲུབ་རྫོང་གིས་དྲ་མིག་པ་དང་
དུད་སྦྲེལ་གཉིས་མཐུན་སྦྱོར་བྱེད་པའི་ལམ་སྲོལ་
ཁྱབ་གདལ་དུ་བཏང་བ་དང་། སྙེ་མོ་རྫོང་གིས་
སྐར་མ་བསགས་པའི་ལམ་ལུགས་བཏོན་པ།
འདམ་གཞུང་རྫོང་གིས་འབྲོག་ཁུལ་གྱི་སྐོར་སྐྱོད་དྲ་
མིག་པའི་ས་ཚིགས་བཙུགས་པ་བཅས་བྱས་པ་
རེད། ལྷ་ས་གྲོང་ཁྱེར་ནོར་སྲིད་ཀྱིས་ལོ་ལྟར་ཆེད་
སྤྱོད་མ་དངུལ་སྒོར་ཁྲི་3000བཀོད་སྒྲིག་བྱས་ནས་
དྲ་མིག་པའི་སྒྲིག་ཆས་རིམ་སྤོར་དང་རྩལ་ནུས་གསོ་
སྦྱོང་ཐད་སྤྱོད་ཀྱི་ཡོད་པ་རེད། ལྷ་ས་གྲོང་ཨུད་
སྲིད་ཁྲིམས་ཨུ་ལྷན་གྱི་ཧྲུའུ་ཅི་གཞོན་པ་འཆི་མེད་
གཡུ་སྒྲོན་གྱིས་བཤད་པ་ལྟར་ན། ང་ཚོས《སྲོལ་
ཡིག》ལག་བསྟར་བྱེད་པ་གོ་སྐབས་སུ་བརྩིས་ནས་དྲ་
མིག་པའི་ཞབས་ཞུའི་ནུས་པ་སྔར་བས་ཀྱང་འདོན་
སྤེལ་ཡག་པོ་བྱེད་དགོས།
ས་སྲོས་མཚམས་ཀྱི་ཕོ་བྲང་པོ་ཏ་ལའི་རྒྱ་
ཕིབས་ལ་འོད་མདངས་འཕྲོ་ཞིང་། བསྟན་རྒྱས་
གླིང་སྡེ་ཁུལ་གྱི་དྲ་མིག་པ་སྔར་བཞིན་ཁྱིམ་ཚང་རེ་
རེར་ཕྱིན་ནས་བཅར་འདྲི་བྱེད་བཞིན་ཡོད། ཁྲོམ་
གཞུང་དང་སྲང་ལམ་ཁག་དུ་སྐྱོད་བཞིན་པའི་ཕུ་མེད་
སྟོད་ཐུང་གྱོན་མཁན་ཚོ་ནི་སྐྱིད་པའི་ལྷ་སའི་འཕྲེད་
གཞུང་ཐིག་རིས་དང་འདྲ་ཞིང་། ཏང་གི་དྲོ་སྐྱིད་
དང་བཅོས་སྐྱོང་གི་བློ་གྲོས་མི་ཚང་རེ་རེ་དང་། སྒོ་
ར་རེ་རེ། མི་རེ་རེར་སྐྱེལ་བཞིན་ཡོད་ཅིང་། གཞི་
རིམ་གྱི་བཅོས་སྐྱོང་དེང་རབས་ཅན་དུ་འགྱུར་བའི་ས་
བོན་དེ་མི་རིགས་མཐུན་སྒྲིལ་གྱི་ས་རྒྱུ་གཤིན་པའི་
ཁྲོད་དུ་འཚར་ལོངས་འབྱུང་བཞིན་ཡོད།
（པདྨ་རྒྱལ་གྱིས་སྒྱུར་ཞུས་བྱས）

ཞིམ་མངར་ལྡན་པའི་གསོལ་ཇ་མཆོད་ཞོར་དུ་བཅོས་སྐྱོང་ཏན་ཏིག་བྱས་པ།

（པར་ངོས་དང་པོར་མཐུད）
ཚོགས་འདུའི་ཐོག ཏང་གི་ཚོགས་ཆེན་བཅོ་
བརྒྱད་པ་འཚོགས་ཚུན། བློ་མཐུན་ཞི་ཅིན་ཕིང་གིས་
སྲོག་ཤིང་གནང་བའི་ཏང་ཀྲུང་དབྱང་གི་སྲ་ཞིང་བརྟན་
པའི་འགོ་ཁྲིད་འོག ང་ཚོས་མཛའ་བཤེས་དང་།
ལྷག་བསམ། ཕན་འདོགས། ཁོང་ཡངས་བཅས་ཀྱི་
ཉེ་འཁོར་ཕྱི་འབྲེལ་འདུ་ཤེས་བཏོན་པ་དང་། ཉེ་
འཁོར་ལས་དབང་གཅིག་མཐུན་ཚོགས་པ་འཛུགས་
རྒྱུར་སྐུལ་འདེད་གཏོང་དགོས་པའི་གྲོས་འགོ་བཏོན་
པ། གཙོ་བདག་གི་ཕྱི་འབྲེལ་སྣེ་ཁྲིད་དུ་བྱེད་པ་བཅས་
བྱས་ཏེ་ཉེ་འཁོར་རྒྱལ་ཁབ་དབར་ཕྱོགས་མཐའ་ཀུན་གྱི་
མཉམ་ལས་གཏིང་ཟབ་ཏུ་གཏོང་བ་དང་། ཁྱབ་
ཁོངས་ཁག་གི་སྤེལ་རེས་ལ་ཤུགས་སྣོན་རྒྱག་པ། ཞི་
མཐུན་བརྟན་བརླིང་ལ་ཐུན་མོང་ཐོག་སྲུང་སྐྱོང་བྱེད་པ་
བཅས་ཀྱི་ཐོག་ནས་དངོས་སྒྲུབ་དང་ལས་ཕྱོད་ཆེ་བའི་ཉེ་
འཁོར་ལས་དོན་གྱི་སྒྲོམ་གཞི་ཆགས་པར་བྱས་ནས་ཉེ་
འཁོར་ལས་དོན་ལ་ལོ་རྒྱུས་རང་བཞིན་གྱི་གྲུབ་འབྲས་
ཐོབ་པ་དང་ལོ་རྒྱུས་རང་བཞིན་གྱི་འཕོ་འགྱུར་ཡོང་རྒྱུར་
སྐུལ་འདེད་བཏང་ཡོད། ལག་ལེན་གྱི་ཁྲོད་ནས་
འཚོལ་ཞིབ་དང་གྲུབ་པའི་ཉམས་མྱོང་དག་རྒྱུན་
འཁྱོངས་ཡག་པོ་དང་བེད་སྤྱོད་ཡག་པོ་བྱེད་དགོས་པའི་
ངོས་འཛིན་བྱས་ཡོད།
ཚོགས་འདུའི་ཐོག མིག་སྔར་རང་རྒྱལ་གྱི་ཉེ་
འཁོར་གྱི་འབྲེལ་བ་དེ་ཉེ་རབས་ཚུན་གྱི་དུས་མཚམས་
ཡག་ཤོས་སུ་སླེབས་པ་དང་དུས་མཚུངས་སུ། ཉེ་
འཁོར་གྱི་གནས་སྟངས་དང་འཛམ་གླིང་གི་འཕོ་འགྱུར་
ལ་མཉམ་འགུལ་ཤུགས་ཆེན་བྱེད་པའི་དུས་མཚམས་
གལ་ཆེན་ཞིག་ཏུའང་སླེབས་ཡོད། ཞི་ཅིན་ཕིང་གི་
དུས་རབས་གསར་པའི་ཀྲུང་གོའི་ཁྱད་ཆོས་ལྡན་པའི་སྤྱི་
ཚོགས་རིང་ལུགས་ཀྱི་དགོངས་པ་མཛུབ་ཁྲིད་དུ་བྱེད་པ་

དང་། ཏང་དང་རྒྱལ་ཁབ་ཀྱི་ལྟེ་བའི་ལས་འགན་ལ་
དམ་པོར་དམིགས་པ། རྒྱལ་ནང་དང་རྒྱལ་སྤྱིའི་
གནས་སྟངས་ཆེན་པོ་གཉིས་དང་གོང་འཕེལ་དང་བདེ་
འཇགས་ཀྱི་དོན་ཆེན་གཉིས་ལ་གཅིག་གྱུར་འཆར་
འགོད་བྱེད་པ། མིའི་རིགས་ཀྱི་ལས་དབང་གཅིག་
མཐུན་ཚོགས་པའི་དར་ཆ་མཐོན་པོར་སྒྲེང་བ། ཞི་
བདེ་དང་། བརྟན་ལྷིང་། དར་རྒྱས། མཛེས་
སྡུག མཛའ་གྲོགས་བཅས་ཀྱི“ཁྱིམ་གཞིས་ཆེན་པོ་
ལྔ”འཛུགས་སྐྱོང་བྱ་རྒྱུ་ཐུན་མོང་གི་མདུན་ལྗོངས་
བཟང་པོར་བྱེད་པ། ཁྱིམ་མཚེས་རྒྱལ་ཁབ་བར་
མཛའ་མཐུན་ཡོང་བ་དང་། ཁྱིམ་མཚེས་རྒྱལ་ཁབ་
བར་བདེ་འཇགས་ཡོང་བ། ཁྱིམ་མཚེས་རྒྱལ་ཁབ་
བར་ཕྱུག་པོ་ཡོང་བ། མཛའ་བཤེས་དང་། ལྷག་
བསམ། ཕན་འདོགས། ཁོང་ཡངས། ལས་
དབང་གཅིག་མཐུན་བཅས་ཀྱི་འདུ་ཤེས་མཛད་ཕྱོགས་
སུ་བྱེད་པ། ཞི་བདེ་དང་། མཉམ་ལས། སྒོ་
དབྱེ། ཁོང་ཡངས་བཅས་ཀྱི་ཨེ་ཤེ་ཡའི་རིན་ཐང་ལྟ་བ་
རྩ་བའི་གཞི་འཛིན་སར་བྱེད་པ། སྤུས་ཚད་མཐོན་
པོའི་སྒོ་ནས་རྒྱུད་གཅིག་ལམ་གཅིག་མཉམ་སྐྲུན་བྱ་རྒྱུ་དེ་
སྟེགས་བུ་གཙོ་བོར་བྱེད་པ། བདེ་སྡུག་མཉམ་མྱོང་
དང་། མཐུན་པ་ཡོང་ཐབས་དང་མི་མཐུན་པ་སོར་
འཇོག གླེང་མོལ་གྲོས་བསྡུར་བཅས་བྱེད་པའི་ཨེ་ཤེ་
ཡའི་ཞི་བདེའི་མ་དཔེ་འཐབ་ཇུས་ཀྱི་འདེགས་སྐྱོར་དུ་
བྱེད་པ་བཅས་བྱས་ཏེ་ཉེ་འཁོར་རྒྱལ་ཁབ་དང་ལག་
གདང་སྦྲེལ་ནས་མཛེས་སྡུག་ལྡན་པའི་འབྱུང་འགྱུར་
མཉམ་དུ་གཏོད་དགོས་ཞེས་བསྟན་ཡོད།
ཚོགས་འདུའི་ཐོག ཉེ་འཁོར་གྱི་ལས་དབང་
གཅིག་མཐུན་ཚོགས་པ་འཛུགས་སྐྱོང་བྱེད་པར། ཉེ་
འཁོར་རྒྱལ་ཁབ་དབར་གྱི་འཐབ་ཇུས་ཀྱི་ཡིད་ཆེས་སྲ་
བརྟན་དུ་གཏོང་བ་དང་། ས་ཁུལ་རྒྱལ་ཁབ་ཀྱིས་

རང་ངོས་གོང་འཕེལ་གྱི་ལམ་བུར་བརྟན་པོར་འགྲོ་
རྒྱུར་རྒྱབ་སྐྱོར་བྱེད་པ། འགལ་ཟླ་དང་མི་མཐུན་
པའི་ཆར་སྟངས་འཛིན་གང་ལེགས་བྱེད་པ། གོང་
སྤེལ་མཉམ་འདྲེས་གཏིང་ཟབ་ཏུ་གཏོང་བ། ཆུ་
ཚད་མཐོ་བའི་མཉམ་འབྲེལ་མཉམ་མཐུད་ཀྱི་དྲ་རྒྱ་
འཛུགས་པ། ཐོན་ལས་སྦྲེལ་ཐག་དང་མཁོ་སྤྲོད་
སྦྲེལ་ཐག་གི་མཉམ་ལས་ལ་ཤུགས་སྣོན་རྒྱག་པ། ས་
ཁུལ་གྱི་བརྟན་ལྷིང་ལ་ཐུན་མོང་ཐོག་སྲུང་སྐྱོང་བྱེད་
པ། བདེ་འཇགས་དང་ཁྲིམས་འཛིན་མཉམ་ལས་
སྤེལ་བ། ཉེན་ཁ་དང་འགྲན་རྩོད་སྣ་ཚོགས་ལ་ཁ་
གཏད་གཅོག་པ། འགྲོ་འོང་དང་སྤེལ་རེས་རྒྱ་སྐྱེད་
གཏོང་བ། མི་སྣ་འགྲོ་འོང་སྟབས་བདེ་རུ་གཏོང་བ་
བཅས་བྱ་དགོས་ཞེས་ནན་སྟོན་བྱས་ཡོད།
ཚོགས་འདུའི་ཐོག ཉེ་འཁོར་གྱི་ལས་དོན་ཡག་
པོ་བསྒྲུབ་དགོས་ན། ཏང་ཀྲུང་དབྱང་གི་གཅིག་སྡུད་
གཅིག་གྱུར་གྱི་འགོ་ཁྲིད་ལ་ཤུགས་སྣོན་བརྒྱབ་ནས་
ཕྱོགས་ཁག་གི་མཐུན་སྦྱོར་གཞོགས་འདེགས་ལ་ཤུགས་
སྣོན་རྒྱག་དགོས། སྒྲིག་སྲོལ་དང་ལམ་སྲོལ་སྒྱུར་
བཅོས་གཏིང་ཟབ་ཏུ་བཏང་ནས་ཕྱི་རྒྱལ་དང་འབྲེལ་བ་
ཡོད་པའི་བཅའ་ཁྲིམས་དང་ཁྲིམས་སྲོལ་མ་ལག་འཐུས་
ཚང་དུ་གཏོང་དགོས། ནུས་པ་དང་དཔུང་ཁག་
འཛུགས་སྐྱོང་ལ་ཤུགས་སྣོན་བརྒྱབ་ནས་ཉེ་འཁོར་ལས་
དོན་གྱི་རིགས་པའི་གཞུང་ལུགས་དང་ལག་ལེན་གསར་
གཏོད་ལ་སྐུལ་འདེད་གཏོང་དགོས་ཞེས་བསྟན་ཡོད།
ཝང་དབྱི་ཡིས་ཕྱོགས་བསྡོམས་གསུང་བཤད་
གནང་ཡོད།
ཏང་དང་རྒྱལ་ཁབ་ཀྱི་འབྲེལ་ཡོད་འགོ་ཁྲིད་བློ་
མཐུན་དང་། འབྲེལ་ཡོད་ཕྱོགས་ཀྱི་འགན་འཁུར་བློ་
མཐུན་ཚོགས་འདུར་ཞུགས་ཡོད་པ་རེད།
（ལྷག་པ་ཚེ་རིང་གིས་སྒྱུར་ཞུས་བྱས）

ཀྲུང་དབྱང་གི་ཉེ་འཁོར་ལས་དོན་ཚོགས་འདུ་པེ་ཅིང་དུ་འཚོགས་པ།

（པར་ངོས་དང་པོར་མཐུད）ལས་སྟེགས་ཁག་ལ་
དོ་ཁུར་བྱེད་མཁན་4505གསར་དུ་འཕར་ཡོད།
ཐོག་མར་བསྟན་པ་མཇུག་འགྲིལ་རྗེས། ལེ་ཚན་
ཁག་དབྱེ་ནས་བསྟན་ཚད་སྤྱི་འབོར་ཐེངས་ཁྲི་711
ཟིན་ཞིང་། མིག་སྔའི་བར། ལས་སྟེགས་ཁག་
ནས་བསྟན་ཚད་རིམ་བསགས་བྱས་ན་ཐེངས་ཁྲི་
980ཟིན་ཡོད་པ་རེད།
2025ལོའི་ལྷ་སའི་བོད་ཀྱི་ལོ་གསར་གྱི་
མཚན་ཚོགས་ཀྱིས་དུས་རབས་གསར་པའི་རྒྱབ་
ལྗོངས་ལ་དམིགས་ཏེ། འདི་ནི་ལྷ་ས་ཡིན་ཞེས་པ་
གཙོ་དོན་དུ་བྱས་ནས་ཕྱོགས་ཡོངས་ནས་ལྷ་སའི་
རིག་གནས་ཀྱི་རྨང་གཞི་དང་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་
ཡིད་དབང་འཕྲོག་ཤུགས་མངོན་རྒྱུ་དམིགས་ཡུལ་དུ་
བྱས་ཡོད། ལྷ་ས་འདི་ཉིད་ལོ་རྒྱུས་དང་རིག་
གནས་ཀྱི་གྲགས་ཅན་གྲོང་ཁྱེར་ཞིག་དང་། དེང་
རབས་ཅན་གྱི་མིའི་འཚོ་སྡོད་དང་འཚམ་པ། མི་
རིགས་མཐུན་སྒྲིལ་གྱི་བདེ་སྐྱིད་ལྡན་པའི་ཁྱིམ་གཞིས་
ཤིག་ཀྱང་ཡིན་པའི་ངོས་ནས་ལྷ་སའི་སྲོལ་རྒྱུན་དང་
གསར་དར་དང་། ཡུལ་ཁོངས་དང་འཛམ་གླིང་
དབར་མཉམ་འདྲེས་བཅས་ཀྱིས་ལྷ་སའི་བོད་ཀྱི་ལོ་
གསར་གྱི་མཚན་ཚོགས་ལ་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པའི་
གསར་རྩོམ་གྱི་འབྱུང་ཁུངས་མཁོ་འདོན་བྱས་
ཡོད། ལོ་རྒྱུས་དང་། དེང་རབས་། འབྱུང་
འགྱུར་བཅས་ཀྱི་ལྷ་སའི་གཙོ་རྐང་འདིར་དམིགས་
ཏེ། ལྷ་སའི་བོད་ཀྱི་ལོ་གསར་གྱི་མཚན་ཚོགས་
ཀྱིས་ལེ་ཚན་སྣ་མང་གི་རྣམ་པའི་ཐོག་ནས་ལྷ་སའི་
ཡིད་དབང་འཕྲོག་ཤུགས་ལ་གསལ་འགྲེལ་གཏིང་
ཟབ་བྱས་ཡོད། 2025ལོའི་ལྷ་སའི་བོད་ཀྱི་ལོ་
གསར་མཚན་ཚོགས་ཀྱི་ལག་བསྟར་སྤྱི་ཁྱབ་འཁྲབ་
ཁྲིད་པ་རིན་འཛིན་གྱིས་2025ལོའི་ལྷ་སའི་བོད་ཀྱི་
ལོ་གསར་གྱི་མཚན་ཚོགས་བསྟན་པར་སྤྱི་ཚོགས་ལས་
རིགས་ཁག་གིས་མགྲིན་གཅིག་ཏུ་གདེང་འཇོག་
བཟང་པོ་ཐོབ་པ་དང་གྲུབ་འབྲས་དེ་དག་ཐོབ་པ་ནི་
འཁྲབ་ཚན་ཚོགས་ཆུང་གི་འཁྲབ་སྟོན་པ་ཚང་མའི་
དཀའ་སྤྱད་འབད་བརྩོན་དང་ཁ་འབྲལ་ཐབས་མེད་
ཅེས་བཤད།
དེ་སྔ་དང་བསྡུར་ན་2025ལོའི་ལྷ་སའི་བོད་
ཀྱི་ལོ་གསར་གྱི་མཚན་ཚོགས་གཉེར་འགོ་ཚུགས་པའི་
ལས་དོན་སྤེལ་ཤུགས་དེ་བས་ཆེ་བ་དང་ཁྱབ་ཁོངས་
དེ་བས་ཆེ་བ་ཡོད་པ་སྟེ། ལྷོ་ཁ་དང་ནག་ཆུའི་
གྲོགས་པོ་ཆུང་ཆུང་གདན་འདྲེན་ཞུས་ནས་བྱིས་པའི་
ཞབས་བྲོ《བྱིས་དུས》ཞེས་པ་འཁྲབ་སྟོན་ཡག་པོ་
བྱས་པ་ཕུད། ད་དུང་ཆེད་མངག་དཀར་མཛེས་

བོད་རིགས་རང་སྐྱོང་ཁུལ་གྱི་མི་རིགས་གླུ་གར་
ཚོགས་པའི་འཁྲབ་སྟོན་པ་ཆེད་མངགས་གདན་
འདྲེན་ཞུས་ནས་སྤྲོ་སེམས་འཁོལ་བའི་ཞབས་བྲོ
《དགའ་བའི་གླུ་གར》ཞེས་པ་འཁྲབ་སྟོན་བྱས་པ་
དང་། གཞན་ཡང་ལྟད་མོ་བ་རྣམས་ཀྱིས་ཡོངས་
ཁྱབ་ཏུ་དགའ་པོ་བྱེད་པའི་བསྟན་འཛིན་དོན་གྲུབ་
དང་། སྒོམ་པ། དབང་སྒྲོན་མཚོ། ཚེ་རིང་
གཡང་འཛོམས། ནོར་བུ་བསམ་གྲུབ་སོགས་གླུ་པ་
ངོ་མཚར་ཆེ་བའི་གར་སྟེགས་ཐོག་རེ་རེ་བཞིན་ཐོན་
ནས་ལྟད་མོ་བ་རྣམས་ལ་མཐོང་ཚོར་དང་ཐོས་ཚོར་
གཉིས་ཀྱི་གསོལ་སྟོན་རྒྱ་ཆེན་པོ་བཤམས་ཡོད།
ལེ་ཚན་གྱི་ནང་དོན་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པ་ནས་
གར་སྟེགས་ཀྱི་ངོ་མཚར་མངོན་པའི་བར་དང་། དེ་
ནས་རིག་གནས་ཀྱི་ནང་དོན་སྔོག་འདོན་གཏིང་ཟབ་
བྱས་པའི་བར་2025ལོའི་ལྷ་སའི་བོད་ཀྱི་ལོ་གསར་
གྱི་མཚན་ཚོགས་ཀྱི་བཀྲག་མདངས་མངོན་པར་བཀྲ་
བ་རེ་རེ་ནི་ལྟད་མོ་བ་ཚོས་གླེང་མང་བའི་བརྗོད་གཞི་
ཞིག་ཏུ་གྱུར་ཡོད། དམངས་ཡོངས་ཀྱིས་མཉམ་
སྤྱོད་བྱེད་པའི་རིག་གནས་ཀྱི་གསོལ་སྟོན་གཟབ་རྒྱས་
ཤིག་ཏུ་གྱུར་བར་མ་ཟད། ལྷ་སའི་རིག་གནས་ཀྱི་
ཤུགས་རྐྱེན་དང་ཁྱབ་སྤེལ་གྱི་ནུས་པ་ཆེ་རུ་ཕྱིན་
ཡོད། གྲོང་མི་ཝང་ཡན་གྱིས་བོད་ཀྱི་ལོ་གསར་གྱི་
མཚན་ཚོགས་ལེ་ཚན་གྱིས་མི་རྣམས་ཀྱི་ཡིད་དབང་
འཕྲོག་ཡོད་ལ་ལྷ་ས་དང་ཐ་ན་བོད་ཀྱི་མི་རིགས་ཁག་
གི་མི་དམངས་དབར་འགྲོ་འོང་དང་། སྤེལ་
རེས། མཉམ་འདྲེས་བཅས་བྱེད་པའི་མི་སེམས་
འགུལ་བའི་གཏམ་རྒྱུད་དང་དེ་བཞིན་དཔལ་འབྱོར་
དང་སྤྱི་ཚོགས་འཕེལ་རྒྱས་ལ་ཐོབ་པའི་འོད་སྟོང་འཕྲོ་
བའི་གྲུབ་འབྲས་ཀྱང་མངོན་ཡོད་ཅེས་བཤད།
2025ལོའི་ལྷ་སའི་བོད་ཀྱི་ལོ་གསར་གྱི་
མཚན་ཚོགས་ལེགས་གྲུབ་ལྡན་པའི་སྒོ་གནས་
འཚོགས་པ་དེས་དམངས་ལ་རིག་གནས་ཀྱི་གསོལ་
སྟོན་གཟབ་རྒྱས་ཤིག་ཕུལ་བར་མ་ཟད། མི་
དམངས་མང་ཚོགས་ཀྱི་ཐོབ་སྣང་དང་སྐྱིད་སྣང་ཆེ་
རུ་ཕྱིན་པ་དང་། ལྷ་སའི་འཕེལ་རྒྱས་ཀྱི་གྲུབ་
འབྲས་དང་ཡུལ་ཁོངས་རིག་གནས་དར་སྤེལ་བཏང་
བའི་སྐར་ཁུང་གལ་ཆེན་ངོམ་སྟོན་བྱས་ནས་ལྷ་ས་
དང་ཐ་ན་བོད་ཀྱི་ཡུལ་ཁོངས་རིག་གནས་རྒྱུན་
འཛིན་དང་དར་སྤེལ་གཏོང་ཆེད་ལས་སྟེགས་བཏོད་
དེ་མི་དེ་བས་མང་བས་གནའ་བོའི་གྲོང་ཁྱེར་ལྷ་སའི་
ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་ཡིད་དབང་འཕྲོག་ཤུགས་ལ་
ངོས་འཛིན་དང་ཤེས་རྟོགས་ཡོང་བར་བྱས་ཡོད།
（བསྟན་རྡོར་གྱིས་སྒྱུར་ཞུས་བྱས）

2025ལོའི་ལྷ་སའི་བོད་ཀྱི་ལོ་གསར་མཚན་ཚོགས་ལ་དོ་ཁུར་དང་སྔགས་བརྗོད་
བྱེད་ཚད་ཡག་པོ་བྱུང་བ།

（པར་ངོས་དང་པོར་མཐུད）
དེའི་རིང་། ཀྲའོ་ཧུའེ་ཉན་གྱིས་ངོ་བཅར་
བྱེད་པར་ཡོང་བའི་མང་ཚོགས་དང་རེ་རེ་བཞིན་
འབྲེལ་གཏུག་དང་སྤེལ་རེས་གཏིང་ཟབ་བྱས་ནས་
མང་ཚོགས་ཀྱིས་ལས་གྲྭའི་གྲོན་དངུལ་དང་མ་དངུལ་
གྱི་རྩོད་གཞི་སོགས་ཀྱི་ཐད་བཏོན་པའི་རེ་འདུན་གྱི་
གནད་དོན་གྱི་འབྱུང་རྩ་དང་། འཕེལ་རིམ་གྱི་
གནས་བབ། དཀའ་གནད་དང་འགག་གནད་

བཅས་ཀྱི་ཐད་མཁྱེན་རྟོགས་ཞིབ་ཕྲ་གནང་བར་མ་
ཟད། ཁོང་གིས་མངའ་ཁོངས་དང་འབྲེལ་ཡོད་སྡེ་
ཚན་གྱིས་མི་དམངས་ལྟེ་བར་འཛིན་པའི་འཕེལ་རྒྱས་
ཀྱི་བསམ་བློ་མཐའ་འཁྱོངས་བྱས་ནས་གནད་དོན་གྱི་
གནད་འགག་ཕྱོགས་ཡོངས་ནས་གསེད་བཀྲོལ་
དང་། བརྟག་དཔྱད་དང་ཞིབ་དཔྱད་གཏིང་ཟབ་
བྱེད་པ། ཐག་གཅོད་ཀྱི་ཇུས་གཞི་ལེགས་སུ་གཏོང་
བ་བཅས་བྱས་ནས་མང་ཚོགས་ཀྱི་ལུགས་མཐུན་རེ་
འདུན་དུས་ཐོག་དང་། འོས་འཚམ། ནུས་ལྡན་
བཅས་ཀྱི་སྒོ་ནས་ཐག་གཅོད་ཐུབ་པའི་འགན་ལེན་
བྱེད་དགོས་པའི་བླང་བྱ་བཏོན་གནང་བ་རེད།
ཀྲའོ་ཧུའེ་ཉན་གྱིས་ཡིག་བསྐུར་ངོ་བཅར་གྱི་
ལས་དོན་ནི་ཏང་དང་སྲིད་གཞུང་གིས་མང་ཚོགས་
དང་འབྲེལ་བ་བྱེད་པའི་ཟམ་པ་དང་འབྲེལ་ཐག་
གལ་ཆེན་ཞིག་ཡིན་ལ། ལས་བྱེད་པའི་སྤྱོད་ཚུལ་
ལ་ཞིབ་བཤེར་བྱེད་པའི་ཚད་གཞི་གལ་ཆེན་ཞིག་
ཀྱང་ཡིན། མང་ཚོགས་ཀྱི་ལམ་ཕྱོགས་ཐོག་ཡག་
པོར་བསྐྱོད་ནས་ཀྲུང་དབྱང་གི་གཏན་འབེབས་དོན་

ཚན་བརྒྱད་ཀྱི་དགོངས་དོན་ལག་བསྟར་གཏིང་ཟབ་
བྱེད་པའི་སློབ་སྦྱོང་སློབ་གསོ་སྤེལ་བ་དང་ཟུང་
འབྲེལ་བྱས་ཏེ་ཐོག་མཐའ་བར་གསུམ་དུ་མི་དམངས་
ཀྱི་ལངས་ཕྱོགས་ཐོག་བརྟན་པོར་ལངས་ནས་མང་
ཚོགས་ཀྱི་བསམ་འཆར་ལ་ནན་ཏན་གྱིས་ཉན་པ་
དང་། མང་ཚོགས་ཀྱིས་དོ་ཁུར་བྱེད་པར་ལན་
ཧུར་ཐག་འདེབས་པ། ཁྲིམས་དང་སྒྲིག་སྲོལ་ལྟར་
མང་ཚོགས་ཀྱི་རེ་འདུན་ཐག་གཅོད་བྱེད་དགོས།
ལས་དོན་གྱི་འགན་འཁྲི་ནན་དུ་བཏང་སྟེ་ལས་ཀའི་
འཆར་གཞི་བཟོ་བ་དང་། ལས་ཀའི་གོ་རིམ་
འགོད་པ། ལས་ཀའི་དུས་བཀག་ཁ་གསལ་བཟོ་བ་
བཅས་བྱས་ཏེ་ལྷུ་ཚིགས་རེ་རེ་བཞིན་སྐུལ་འདེད་
གཏོང་བ་དང་།འགག་ས་རེ་རེ་བཞིན་ཐག་གཅོད་
བྱས་ཏེ་སེམས་ཤུཊ་གཅིག་སྒྲིལ་གྱིས་ཡིག་བསྐུར་ངོ་
བཅར་གྱི་ལས་དོན་དེ་མང་ཚོགས་ཀྱི་བསམ་ཕྱོགས་
དང་མཐུན་པར་བྱེད་དགོས། རྗེས་འདེད་དང་
ཕན་འབྲས་འདྲི་རྩད་བྱེད་ཤུགས་ཆེ་རུ་གཏོང་བ་
དང་། ཡིག་བསྐུར་ངོ་བཅར་ལས་དོན་གྱི་དམིགས་
སར་འབྱོར་བ་གསུམ་དང་ཐག་གཅོད་གཅིག་གི་སྤྱིའི་
བླང་བྱ་གཞིར་བཟུང་ནས་མུ་མཐུད་རྗེས་འདེད་ལྟ་
སྐུལ་བྱས་ཏེ་གནད་དོན་ཐག་གཅོད་ནུས་ལྡན་བྱེད་
པར་སྐུལ་འདེད་མགྱོགས་སུ་བཏང་ནས་མི་དམངས་
མང་ཚོགས་ཀྱི་ཐོབ་སྣང་དང་། སྐྱིད་སྣང་། བདེ་
སྣང་བཅས་རྒྱུན་ཆད་མེད་པར་ཆེ་རུ་གཏོང་དགོས་
ཞེས་གསུངས་པ་རེད།
（དཔལ་སྐྱབས་རྒྱལ་གྱིས་སྒྱུར་ཞུས་བྱས）

གྲོང་ཁྱེར་གྱི་འགོ་ཁྲིད་ཀྱིས་ཡུལ་དངོས་སུ་གཞུང་དོན་བསྒྲུབས་ཏེ་མང་ཚོགས་ཀྱི་ཡིག་བསྐུར་ངོ་བཅར་གྱི་དོན་དག་གཅིག་སྡུད་ཐོག་ཐག་གཅོད་བྱས་པ།